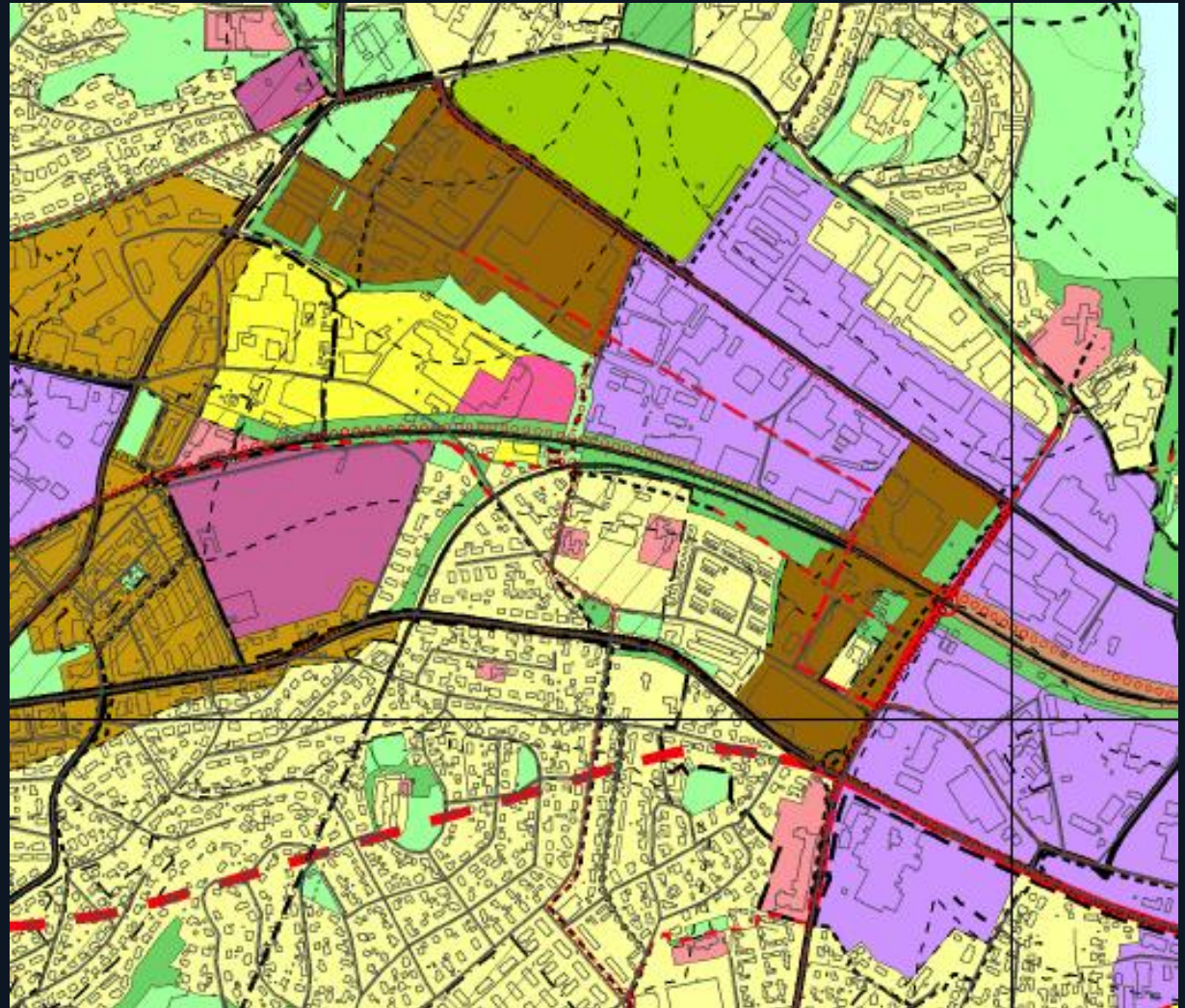

Del 1: Hva er kommuneplanens arealdel?

Advokat Tine Larsen
Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Kommuneplanen skal gi retning for all arealbruk i kommunen!

Kommuneplan, plan- og bygningsloven (pbl) kap. 11:

- En overordnet plan for hele kommunens areal og utvikling.
- Kommunestyret tar stilling til om kommuneplanen skal rulleres i starten av hver kommunestyreperiode.
- Kommuneplanen vedtas av kommunestyret – kan ikke påklages

Kommunedelplan, pbl. kap. 11:

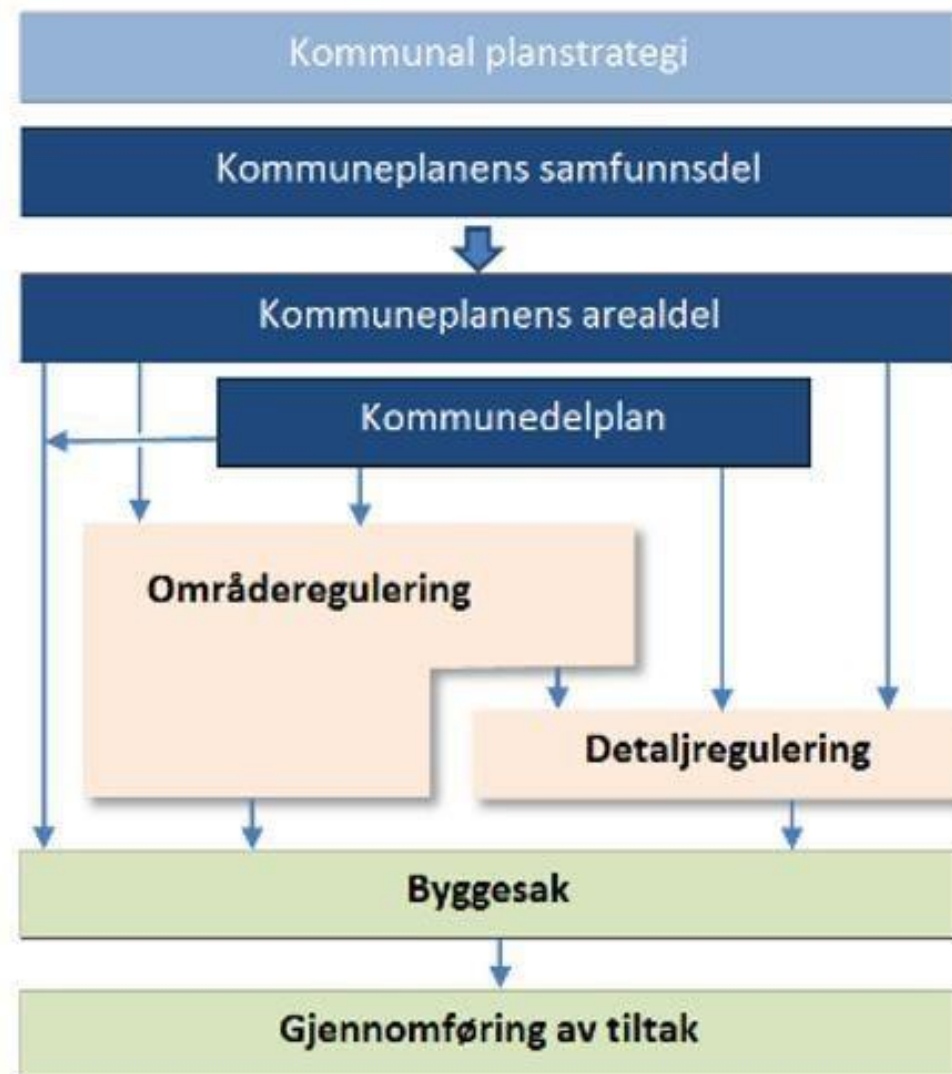
- Tematisk kommunedelplan (f eks for fysisk aktivitet og naturopplevelser)
- Geografisk avgrensede kommunedelplaner
- Vedtas av kommunestyret – kan i noen tilfeller være et enkeltvedtak som kan påklages

Reguleringsplan, pbl. kap. 12:

- For et avgrenset område som konkretiserer arealbruk og utbygging – kan også fremmes av privat forslagsstiller.
- To typer: Områderegulering og detaljregulering.
- Vedtas av kommunestyret - kan alltid påklages av personer og organisasjoner med rettslig klageinteresse.

Forholdet mellom kommuneplan og reguleringsplan:

- Reguleringsplaner skal som utgangspunkt bygge på føringene i kommuneplanen, men kan også avvike fra overordnet plan.
- Ved motstrid gjelder sist vedtatte plan, jf. pbl. § 1-5 annet ledd.

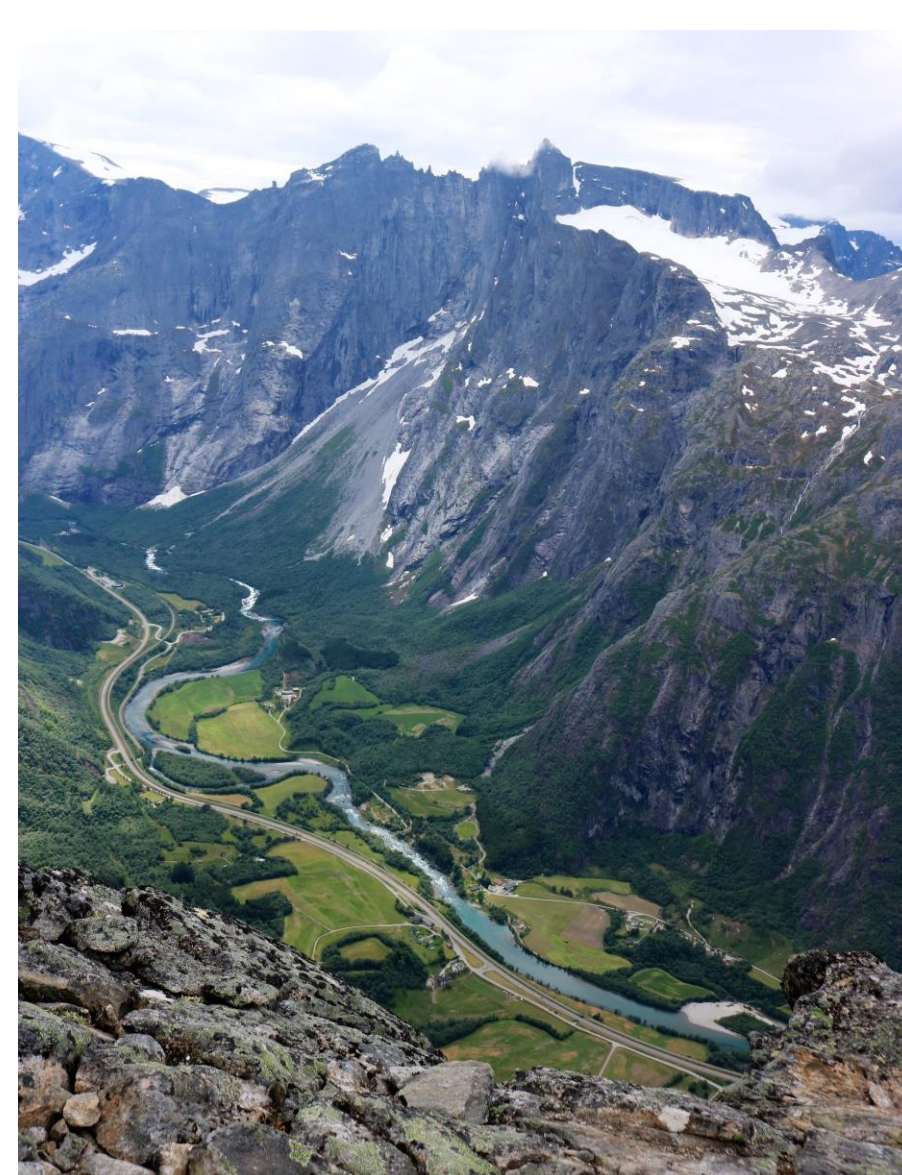
Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommuneplanens samfunnsdel med handlingsdel, pbl. § 11-2 til § 11-4

- Langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, jf. pbl. § 11-2
- Skal legges til grunn for kommunens virksomhet, men er ikke juridisk bindende, jf. pbl. § 11-3 første ledd.
- Handlingsdelen rulleres årlig.

Kommuneplanens arealdel, pbl. § 11-5 flg.

- Arealplan for hele kommunen – både land- og vannområder (for sjø: én nautisk mil utenfor grunnlinjene)
- Hovedtrekkene i arealdisponeringen – skal sikre en planmessig og forsvarlig arealutnyttelse
- Består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse
- Plankart og planbestemmelser juridisk bindende
- Nye tiltak må ofte konkretiseres og detaljeres i senere reguleringsplan

Kommunal planmyndighet, men staten kan styre arealforvaltningen gjennom:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, jf. pbl. § 6-1.
- Statlige planretningslinjer (tidl. rikspolitiske retningslinjer), jf. pbl. § 6-2:
  - for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)
  - for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
  - for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
  - for barn og planlegging (1995)
  - for vernede vassdrag (1995)
- Statlige planbestemmelser, jf. pbl. 6-3
- Statlig arealplan, jf. pbl. § 6-4.
- Innsigelser til arealplaner i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde, jf. pbl. § 5-4.

Arealformål og hensynssoner

Arealformål (farger på plankartet):

I kommuneplanen **skal** det fastsettes **arealformål** for alt areal i kommunen.

Hensynssoner (skravering på plankartet):

I kommuneplanen **kan** det fastsettes **hensynssoner** for deler av arealet.

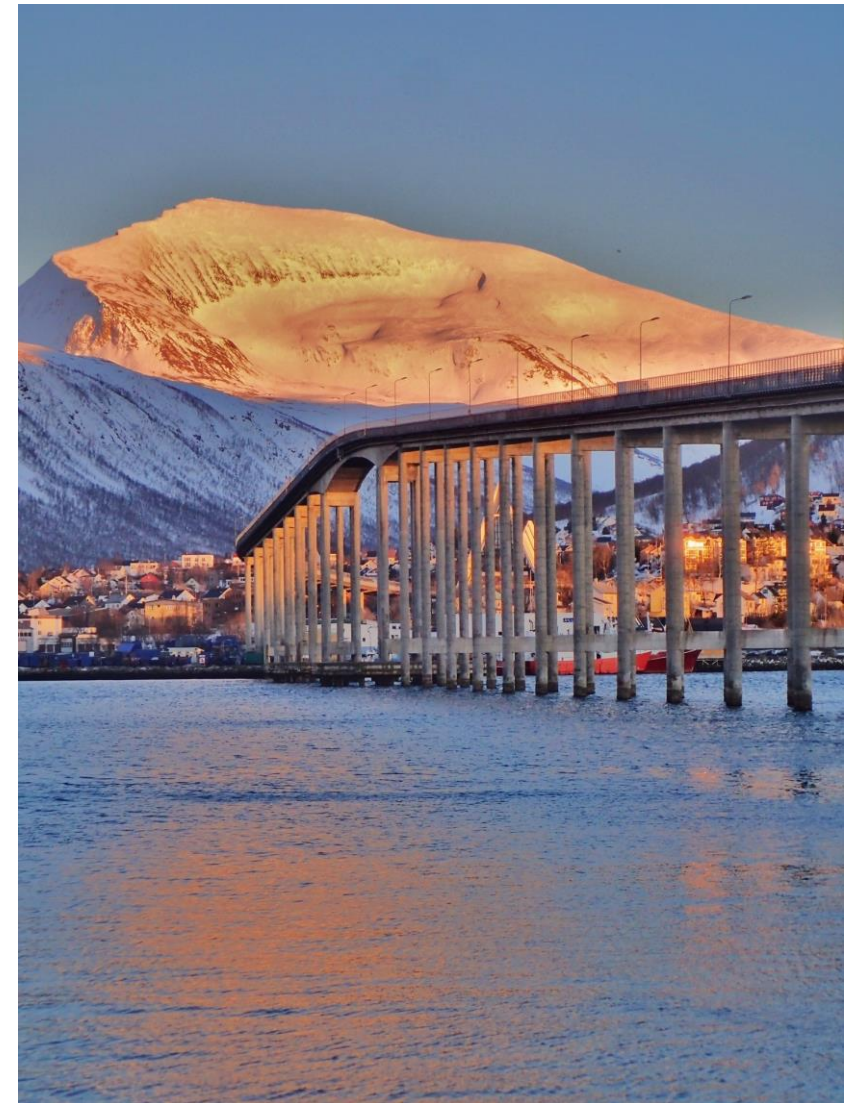
Viser hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal.

Arealformål i kommuneplan, jf. pbl. § 11-7

Alt areal må ha et hovedformål, jf. pbl. § 11-7 (uttømmende):

1. Bebyggelse og anlegg
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
3. Grønnstruktur
4. Forsvaret
5. Landbruks- natur og friluftsmål samt reindrift (LNF-R)
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

1. Bebyggelse og anlegg

Underformål:

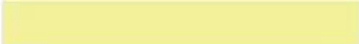

- Boligbebyggelse
- Fritidsbebyggelse
- Sentrumsformål
- Kjøpesenter
- Forretninger
- Bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting
- Fritids- og turistformål
- Råstoffutvinning
- Næringsbebyggelse
- Idrettsanlegg
- Andre typer anlegg
- Uteoppholdsarealer
- Grav- og urnelunder

Fargekoder bebyggelse og anlegg

BEBYGGELSE OG ANLEGG

Formål	SOSI-kode	Eksisterende arealformål				Nytt arealformål			
		Fargekode				Fargekode			
		Hex	RGB	CMYK		Hex	RGB	CMYK	
1. Bebyggelse og anlegg	(1000)								
Bebyggelse og anlegg	1001		FFCC00	255-204-0	0-20-100-0		E6B800	230-185-0	0-17-90-10
Boligbebyggelse	1110		FFFF99	255-255-153	0-0-40-0		FFFF66	255-255-51	0-0-80-0
Fritidsbebyggelse	1120		FFCC66	255-204-102	0-20-60-0		FFCC33	255-204-51	0-20-80-0
Sentrumsformål	1130		CC9900	204-153-0	0-20-80-20		996600	153-102-0	0-20-60-40
Kjøpesenter	1140		CC99CC	204-153-204	0-20-0-20		996699	153-102-153	0-20-0-40
Forretninger	1150		CCCCFF	204-204-255	20-20-0-0		9999FF	153-153-255	40-40-0-0
Offentlig eller privat tjenesteyting	1160		FF9999	255-153-153	0-40-40-0		FF6699	255-102-153	0-60-40-0
Fritids- og turistformål	1170		9999CC	153-153-204	20-20-0-20		666699	102-102-153	20-20-0-40
Råstoffutvinning	1200		CC9999	204-153-153	0-20-20-20		AC6668	172-101-103	0-27-27-33
Næringsbebyggelse	1300		CC99FF	204-153-255	20-40-0-0		9966CC	153-102-204	20-40-0-20
Idrettsanlegg	1400		99CC00	153-204-0	20-0-80-20		669900	102-153-0	20-0-60-40
Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg	1500		FF9933	255-153-51	0-40-80-0		CC6600	204-102-0	0-40-80-20
Uteoppholdsareal	1600		66CC99	102-204-153	40-0-20-20		339966	51-153-102	40-0-20-40
Grav og urnelund	1700		CC6699	204-102-153	0-40-20-20		993366	153-51-102	0-40-20-40
Kombinert bebyggelse og anleggsformål	1800		FFCC00 FFFFFF	255-204-0 255-255-255	0-20-100-0 0-0-0-0		E6B800 FFFFFF	230-185-0 255-255-255	0-17-90-0 0-0-0-0

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Underformål:

- Veg
- Bane
- Lufthavn
- Havn
- Hovednett for sykkel
- Kollektivnett
- Kollektivknutepunkt
- Parkeringsplasser
- Traseer for teknisk infrastruktur

Fargekoder samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Eksisterende arealformål:

Nytt arealformål:

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

	SOSI-kode		Hex	RGB	CMYK			Hex	RGB	CMYK
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	(2000)									
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (arealer)	2001		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20			999999	153-153-153	0-0-0-40
Veg	2010									
Bane	2020		CC9966	204-153-102	0-20-40-20			996633	153-102-51	0-20-40-40
Lufthavn	2030		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20			999999	153-153-153	0-0-0-40
Havn	2040		99CCCC	153-204-204	20-0-0-20			66B1B1	102-177-177	29-0-0-31
Molo	2044		33BEBE	51-190-190	55-0-0-25			338C8C	51-140-140	35-0-0-45
Hovednett for sykkel	2050		FFCCCC	255-204-204	0-20-20-0			FF9999	255-153-153	0-40-40-0
Kollektivnett	2060		CC9966	204-153-102	0-20-40-20			996633	153-102-51	0-20-40-40
Kollektivknutepunkt	2070		CC9966	204-153-102	0-20-40-20			996633	153-102-51	0-20-40-40
Parkering	2080		B9B9B9	185-185-185	0-0-0-27			838383	128-128-128	0-0-0-50
Trase for teknisk infrastruktur	2100		FFCC99	255-204-153	0-20-40-0			FF9966	255-153-102	0-40-60-0
Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer	2800		CCCCCC FFFFFF	204-204-204 255-255-255	0-0-0-20 0-0-0-0		1)	999999 FFFFFF	153-153-153 255-255-255	0-0-0-40 0-0-0-0

3. Grønnstruktur

- Naturområder, turdrag, friområder, parker
- Tilnærmet sammenhengende vegetasjonspreget område som ligger innenfor eller i tilknytning til by eller tettsted
- Avgrenser hovedstruktur for turdrag og naturområde, parker og større friområder og lekeområde i bebygde områder
- Friluftsområder og naturområder utenfor bebygde områder skal ikke ha arealformål grønnstruktur, men arealformål LNFR

Fargekoder grønnstruktur

Eksisterende arealformål:

Nytt arealformål:

GRØNNSTRUKTUR

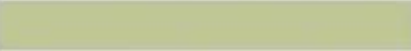

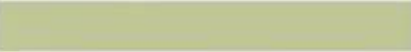

3. Grønnstruktur	(3000)									
Blågrønn struktur	3001		66FFCC	102-255-204	60-0-20-0			00CC99	0-204-153	80-0-20-20
Naturområde	3020		99FF99	153-255-153	40-0-40-0			66CC66	102-204-102	40-0-40-20
Turdrag	3030									
Friområde	3040									
Park	3050									
Overvannstiltak	3100		33EBEB	51-235-235	72-0-0-8			00CCEB	0-204-235	92-12-0-8
Kombinerte grønnstrukturformål	3800		99FF99 FFFFFF	153-255-153 255-255-255	40-0-40-0 0-0-0-0		1)	669966 FFFFFF	102-204-102 255-255-255	40-0-40-20 0-0-0-0

4. Forsvaret – ulike typer militære formål

Eksisterende arealformål:

Nytt arealformål:

FORSVARET

	SOSI-kode		Hex	RGB	CMYK			Hex	RGB	CMYK
4. Forsvaret	(4000)									
Forsvaret	4001		CCCC99	204 204-153	0-0-20-20			999966	153-153-102	0-0-20-40
Ulike typer militære formål	4010									
Skytefelt/øvingsområde	4020									
Forlegning/leir	4030									
Kombinerte militære formål	4800		CCCC99 FFFFFF	204-204-153 255-255-255	0-0-20-20 0-0-0-0		 1)	999966 FFFFFF	153-153-102 255-255-255	0-0-20-40 0-0-0-0

5. LNFR

- Landbruk (inkl. skogbruk), natur og friluftsliv samt reindrift
- Friluftslivsområder utenfor tettbygde områder.
- LNFR skal brukes på områder som i det vesentlige skal være ubebygde.
- Store utmarksarealer i fjellet, skogområder og kystområder med mindre bosetting skal normalt være LNFR.
- To ulike former for LNFR: .
  - a) omfatter areal for landbruk, natur og friluftsliv og reindrift, og det er bare lov å sette opp tiltak som er nødvendige for landbruksdrift – gårdstilknytning.
  - b) omfatter LNFR-areal som i tillegg til landbrukstiltak kan ha «spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse m.v», slik dette er bestemt i planbestemmelse, jf. § 11-11 nr. 2

Fargekoder LNFR

Eksisterende arealformål:

Nytt arealformål:

LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL SAMT REINDRIFT

5. Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR)	(5000)										
LNFR-areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag	5100		CCFF99	204-255-153	20-0-40-0			2)	99FF66	153-255-102	40-0-60-0
LNFR-areal for spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv.	5200		CCFFCC	204-255-204	20-0-20-0				33FF99	51-255-153	80-0-40-0
Spredt boligbebyggelse	5210										
Spredt fritidsbebyggelse	5220										
Spredt næringsbebyggelse	5230										

6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

- Ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon
- Arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone kan brukes på landarealer langs sjø og vassdrag.

Fargekoder bruk og vern av sjø og vassdrag med strandsoner

Eksisterende arealformål:

Nytt arealformål:

BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDREAG, MED TILHØRENDE STRANDSONE

	SOSI-kode		Hex	RGB	CMYK		Hex	RGB	CMYK
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner	(6000)								
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner	6001		CCFFFF	204-255-255	20-0-0-0		66FFFF	102-255-255	60-0-0-0
Ferdse	6100		66CCFF	102-204-255	60-20-0-0		0099CC	0-153-204	80-20-0-20
Ankringsområde	6110		33AFAF	51-175-175	49-0-0-31		009999	0-153-153	60-0-0-40
Opplagsområde	6120								
Riggområde	6130								
Farled	6200		66CCFF	102-204-255	60-20-0-0		0099CC	0-153-204	80-20-0-20
Havneområde i sjø	6220		33CCCC	51-204-204	60-0-0-20		66B4B4	102-180-180	31-0-0-29
Småbåthavn	6230								
Fiske	6300		6699FF	102-153-255	60-40-0-0		2) 66FFFF	102-102-255	60-60-0-0
Akvakultur	6400		FFCCFF	255-204-255	0-20-0-0		CC99CC	204-153-204	0-20-0-20
Drikkevann	6500		99CCFF	153-204-255	40-20-0-0		3399FF	51-153-255	80-40-0-0
Naturområde	6600		99FFFF	153-255-255	40-0-0-0		00DFDF	0-236-236	93-0-0-7
Friluftsområde	6700								
Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsoner	6800		CCFFFF FFFFFF	204-255-255 255-255-255	20-0-0-0 0-0-0-0		1) 66FFFF FFFFFF	102-255-255 255-255-255	60-0-0-0 0-0-0-0

Hva er kommuneplanens arealdel v/ Tine Larsen
Hva er kommuneplanens arealdel v/ Tine Larsen
Hva er kommuneplanens arealdel v/ Tine Larsen

Del 2: Hvordan kan organisasjonene bruke kommuneplanens arealdel?

Advokat Tine Larsen
Dæhlin Sand Advokatfirma AS

Planprosess og påvirkning – kommuneplanen

- Kommunestyret tar stilling til om kommuneplanen skal rulleres i starten av hver kommunestyreperiode.
- Når arbeid med kommuneplan igangsettes skal det kunngjøres oppstart i aviser og kommunens hjemmesider – følg med!
- Forslag til planprogram sendes på høring med minst 6 ukers høringsfrist (normalt samtidig med varsel om planoppstart) – kom med arealinnspill og påse at viktige miljø- og friluftshensyn utredes!
- Kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging: Særskilt vurdering og beskrivelse av planens virkninger for miljø og samfunn.
- Forslag til kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel på høring i minst 6 ukers høringsfrist.
- Skal fremgå hvordan virkningene av planen og innkomne uttalelser til planforslaget har vært vurdert, og betydningen de er tillagt ved vedtaket og hvordan planen ivaretar nasjonale og regionale hensyn. Se Sivilombudets uttalelser i to saker om mangelfull vurdering av miljøvirkninger i kommuneplan/kommunedelplan:
  - [Utredning av miljøvirkninger ved regulering av akvakulturområder i kommuneplan – Alver kommune – Sivilombudet](#)
  - [Vurdering av miljøvirkninger ved avgjørelse av innsigelse til akvakulturområder i kommuneplan – Brønnøy kommune - Sivilombudet](#)
- Kommunestyret vedtar kommuneplanen.
- Dersom kommunestyret vil treffe vedtak om kommuneplanens arealdel som medfører bruk av arealer som ikke har vært gjenstand for høring under planbehandlingen, må de deler av planen som ønskes endret tas opp til ny behandling
- Når planen er vedtatt, kan tiltak etableres i tråd med planen. Nye utbygginger vil ofte kreve reguleringsplan.
- Kommuneplanen kan ikke påklages (i motsetning til reguleringsplaner)

Hvordan påvirke og bruke kommuneplanen for natur og friluftsliv

- Vær proaktiv og frem arealinnspill!
- Få politikerne til å vedta arealnøytralitet som et prinsipp for arealforvaltningen i kommunen.
- Foreslå planvask ved rullering av kommuneplanen: Områder med gamle og ubrukte utbyggings-/reguleringsplaner omreguleres tilbake til natur.
- Vær tidlig ute i planprosessen – planprogrammet legger viktige premisser for hele planen – sørg for at konsekvenser for natur og friluftsliv blir utredet.
- Skriv høringsuttalelser – kom med konkrete forslag til bindende planbestemmelser og hensynssoner om natur og friluftsliv – så det ikke bare blir «fine ord» i planbeskrivelsen og samfunnsdelen.
- Politikerne bearbeides gjennom hele prosessen – ikke bare den siste uka før vedtak.

– Nå er det for sent, demokratiet har talt

– Reguleringsplanen er jo vedtatt for lenge siden, sier Senterpartipolitiker i Stange, Aasa Gjestvang.

Gjestvang sier Senterpartiet har gjort det de kunne for å spare det såkalte Viksjordet. De la inn eget forslag til reguleringsplanen for å verne matjorda, men ble nedstemt.

– Demokratiet har talt. De vil bygge boliger. Jeg ser ingen annen råd enn å heie på prosjektet og Tangen. Hvis man ville verne jorda så måtte man gjort det i 2014. Her kan man ikke bare si stopp, sier Gjestvang.

Knus myten om erstatningsrisiko:

- Mange kommunepolitikere tror de er «bundet» av reguleringsplaner de har vedtatt.
- Ofte skremmer/truer utbyggingsinteresser med erstatningskrav ved omregulering.
- Kommunen kan bruke kommuneplan eller reguleringsplan til å omregulere et område – helt erstatningsfritt.
- Enhver grunneier risikerer at en eiendom omreguleres til annet formål.
- Er det demokratisk hvis kommunepolitikere ikke kan ombestemme seg?
- Kan vedta midlertidig bygge- og deleforbud for å stoppe tiltak til ny plan er vedtatt

Dokument nr. 15:243 (2022-2023):

Svar

Sigbjørn Gjelsvik: Det er eit generelt prinsipp i norsk rett at styresmaktene med heimel i lov kan treffe vedtak som inneber innskrenkingar i bruken av areal for ein grunneigar. Eit eksempel er at kommunen set av areal til landbruks-, natur- og friluftsmål (LNFR) samt reindrift i arealplanane sine. Det er allment akseptert at kommunen kan vedta slike arealplanar utan at grunneigar eller rettshavarar har krav på erstatning. Den klare hovudregelen er difor at ein kommune ikkje pliktar å betale erstatning når kommunen endrar arealformålet for eit område frå byggjeområde til LNFR-formål. Der det er teke eit sakleg og forsvarleg planomsyn, ligg val mellom ulike arealbruksformål til det lokalpolitiske skjønnet. Eit ønskje om å ta vare på matjorda, slik landbruks- og matministeren og den daverande kommunal- og distriktsministeren 23. mars 2022 kommuniserte til kommunane, vil normalt vere eit slikt sakleg omsyn.

Planbestemmelser i kommuneplanen

Planbestemmelser må ha lovhjemmel – kommuneplaner iht. pbl. § 11-9, § 11-10, §11-11. Eksempler:

- Bestemmelse om plankrav, jf. § 11-9 nr. 1
- Bestemmelse om forhold som skal avklares i videre reguleringsarbeid, herunder miljøoppfølging og – overvåking, jf. § 11-9 nr. 8
- Bestemmelse om miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, jf. § 11-9 nr. 6:
  - Bestemmelser om å hensynta til naturtyper og naturmangfold
  - Bestemmelser om estetiske krav for bygg og anlegg
  - Bestemmelser om landskapsutforming
  - **Krav om utslipps- eller fossilfrie byggeplasser (Oslo kommune)**
  - **Krav om utslippsfrie oppdrettsanlegg (lukkede anlegg), f eks Tromsø og Alta**
- **Omdiskutert om det er lovhjemmel for nullutslippskrav – bør utfordres**
- Dagens regelverk gir etter mitt syn rom for planbestemmelser med krav om nullutslipp fra både anleggsplasser og oppdrett – men lovendring kunne bidratt til klargjøring og bidra til å fremme miljømål.

Planbestemmelser i kommuneplanen – forts.

- Områder inntil 100 meter langs vassdrag (elver og innsjøer) skal være forbudt å sette i verk bestemt angitte bygge- og anleggstiltak, jf. 11-11 nr. 5
- Minne kommunen om at det er plikt å vurdere byggegrense langs elvebredden hvis vassdraget har betydning for naturmiljø og friluftsliv, jf. § pbl. 1-8 femte ledd.
- Sikre eller opprettholde vegetasjonsbeltet langs vassdrag, se pbl. § 11-11 nr. 5 og vannressursloven § 11:

«Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig (...)...vegetasjonsbelte...

Bredden kan (...) fastsettes i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven.»

- Bestemmelser for å sikre allmennhetens tilgang til strandsonen, jf. § 11-11 nr. 5
- Bestemmelser om ferdsel i områder med spesielle vernehensyn og på sjøen: F eks begrensinger i ferdselsretten i et område ifm. hekking, kalving.

Hensynssoner, jf. pbl. § 11-8

- a) Sikrings-, støy- og faresoner
- b) Sone med særlige krav til infrastruktur
- c) Sone med særlige hensyn til landbruk, reindrift, mineralressurser, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø
- d) Sone for båndlegging i påvente av vedtak (f eks midlertidig bygge- og deleforbud)
- e) Sone med krav om felles planlegging for flere eiendommer
- f) Sone hvor gjeldende reguleringsplan skal gjelde uendret

Hvis friluftsliv er hovedaktivitet i et LNFR-område anbefales hensynssone friluftsliv.

Hensynssone , pbl. § 11-8 tredje ledd bokstav c:

«Sone med særlig hensyn til landbruk, reindrift, mineralressurser, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø, med angivelse av interesse.

For randsonen til nasjonalparker og landskapsvernområder kan det (...) fastsettes bestemmelser for å hindre vesentlig forringelse av verneverdiene i verneområdet.

Det kan gis retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta interessen i sonen.

Det kan gis retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov.»

Dispensasjoner fra plan

- Kommunestyret har stort handlingsrom til å vedta arealplaner som tillater utbygging, også i strandsonen.
- Arealplanene har vært gjenstand for en bred demokratisk prosess med høringer, avveining mot andre hensyn og vedtas av kommunens folkevalgte.
- Dispensasjon fra de folkevalgtes planer innvilges av administrasjonen, kanskje et politisk utvalg.
- Mange av dispensasjonene er ugyldige, jf. [Sivilombudets](#) rapport om dispensasjoner i strandsonen (2021).
- Hadde flere dispensasjoner blitt påklaget, ville statsforvalteren opphevet mange av vedtakene, og naturspart for inngrep i strid med overordnet plan.
- Innvilgede dispensasjoner blir sjelden påklaget og kontrollert av statsforvalteren (søkeren er fornøyd).
- Trenger arealplanene og naturen en «klageaksjon» på dispensasjoner?

Innlegg: Bra for utbyggere, men hva med innbyggerne?

Regjeringens forslag presenteres som mer demokratisk, men risikerer i realiteten å begrense viktige sider ved lokaldemokratiet betydelig.

2 MIN | PUBLISERT: 17.03.21 — 19.07 | OPPDATERT: 9 ÅR SIDEN

Regjeringen vil endre bestemmelsen om dispensasjon i plan- og bygningsloven. Det høres kanskje ut som noe teknisk, byråkratisk og uviktig, men kan få stor betydning for ditt og mitt nærområde, skriver artikkelforfatteren. (Foto: Gunnar Ller)

Når regjeringen vil endre bestemmelsen om dispensasjon i plan- og bygningsloven, høres det kanskje ut som noe teknisk, byråkratisk og uviktig. Men i realiteten kan dette få stor betydning for ditt og mitt nærområdet og påvirke hvem som bestemmer hvordan våre byer og tettsteder utvikles.

Takk for meg!

Advokat Tine Larsen

E-post: tl@advokatdsa.no

Tlf: 94 84 08 56

DSA

Dæhlin Sand
Advokatfirma